

**Hallituksen esitys Eduskunnalle aineettomia
oikeuksia koskevien asioiden käsittelyä
tuomioistuimissa koskevaksi lainsäädännöksi sekä
eräiden asiaa koskevien lakien muuttamiseksi**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan yhtenäistettäväksi oikeussuojatiet aineettomia oikeuksia koskevissa asioissa. Tavoitteena on turvata näiden erityispiirteisten asioiden asiantunteva ja tehokas käsittely keskittämällä asiat yhteen tuomioistuimeen ja ehkäistä saman kysymyksen samanaikainen vireillä olo eri menettelyissä.

Esitys koski muutoksenhakua rekisteriviranomaisten teollisoikeuksien, lukuun ottamatta toiminimiä, myöntämistä sekä hyödyllisyysmallioikeuden ja piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeviin ratkaisuihin sekä teollisoikeuksia koskevia riita- ja rikosasioita. Asiat käsiteltäisiin patenttituomioistuimessa, jona toimisi Helsingin käräjäoikeus erityiskokoonpanossa. Tekijänoikeutta koskevat riita- ja rikosasiat käsiteltäisiin valinnaisesti siinä tuomioistuimessa, joka on yleisten säännösten mukaisesti toimivaltainen, tai patenttituomioistuimessa. Patenttituomioistuimen ratkaisuun haettaisiin muutosta samoin kuin käräjäoikeuden muihinkin ratkaisuihin.

Ehdotetaan säädettäväksi laki aineettomia oikeuksia koskevien asioiden käsittelystä tuomioistuimissa. Siihen sisältyisivät menettelysäännökset eri asiaryhmissä nykyiseen

oikeudenkäyntiympäristöön sovitettuina ja riita- ja rikosasioissa yleisesti noudatettavaa sääntelyä täydentäen. Laissa säädettäisiin myös patenttituomioistuimen kokoonpanosta. Siihen kuuluvilta patenttituomareina toimivilta käräjätuomareilta edellytettäisiin kelpoisuusvaatimuksena perehtyneisyyttä aineettomiin oikeuksiin ja niitä koskevien asioiden käsittelyyn. Asian käsittelyyn voisi osallistua myös laamannin tehtävään määräämiä tuomareita. Rekisteriviranomaisen ratkaisua koskevaa muutoksenhakemusta tai patenttia koskevaa riita-asiaa käsiteltäessä tuomioistuimen kokoonpanoon kuuluisivat myös sivutoimiset asiantuntijajäsenet, jotka valtioneuvosto määräisi tehtävään.

Eri teollisoikeuksia koskevissa laeissa olevat menettelysäännökset tarkistettaisiin muuttaen ne pääosin viittauksiksi ehdotettavaan yleiseen menettelylakiin.

Turvaamistoimia riita-asian oikeudenkäynnissä yleisesti koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin niin, että tuomioistuimen toimivalta ennen kanteen vireillepanoa käsiteltävässä turvaamistoimiasiassa määräytyisi samoin kuin kanneasiassa. Tämä merkitsisi, että jos jokin tuomioistuin on yksinomaisesti toimivaltainen käsittelemään kanteen kuten patenttituomioistuin ehdotuksen mukaan teollisoikeuksia koskevissa asioissa, vain se voisi käsitellä myös turvaamistoihakeksen.

Riittävän ajan varaamiseksi ehdotettavien organisatoristen muutosten toteuttamiseksi lait ehdotetaan tulemaan voimaan noin vuoden kuluttua niiden hyväksymisestä ja vahvistamisesta. Menettelylain osalta voitaisiin ennen sen voimaantuloa ryhtyä lain toimeenpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin. Näitä ovat erityisesti patenttituomioistuimen tuomarinvirkojen täyttäminen ja asiantuntijajäsenten nimittäminen.